

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки **6.050103 «Програмна інженерія»**
галузь знань **0501 Інформатика та обчислювальна техніка**

(спеціальність **121 «Інженерія програмного забезпечення»**
галузь знань **12 Інформаційні технології**)

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет **математики та інформатики**
(назва інституту, факультету)

Робоча програма з «**Філософії**» для студентів за напрямом підготовки 6.050103 «Програмна інженерія» галузь знань 0501 Інформатика та обчислювальна техніка (спеціальність 121 «Інженерія програмного забезпечення» галузь знань 12 Інформаційні технології). – „28” серпня, 2017 р. – 9 с.

Розробник:

Гайналь Т.О., доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, кандидат філософських наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства 28 серпня 2017 року, протокол №1.

Завідувач кафедри

Дойчик М.В.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною радою філософського факультету.

Протокол від “12” вересня 2017 р. № 1

“ ____ ” _____ 20__ р.

Голова _____ (Пятківський Р.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0501 Інформатика та обчислювальна техніка (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.050103 «Програмна інженерія» (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		IV-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		VIII-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		12 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: Залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33 % / 66 %

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: пояснити студентам місце і роль філософії у контексті світоглядного знання, головні риси філософського мислення та методології, ознайомити з найбільш значущими світоглядними ідеями на всіх етапах цивілізаційного розвитку.

Завдання: розкрити предмет і завдання філософії, ознайомити з особливостями її історичного розвитку, експлікувати найважливіші ідеї представників античної, середньовічної, ренесансної, новочасної та сучасної філософії, пояснити місце української філософської думки в контексті світової, з'ясувати найважливіші позиції філософського осмислення буття, свідомості, пізнання, методу, людини, історії, суспільства, культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: характерні риси античного, середньовічного, ренесансного, новочасного та сучасного світогляду, найважливіші поняття філософії кожного з періодів, суть зв'язків та відмінностей між головними філософськими позиціями.

вміти: застосовувати одержані знання у навчальній та професійній діяльності, орієнтуватися у світоглядних парадигмах, критично оцінювати соціальні, культурні, політичні та інші процеси.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія філософії.

Тема 1. Філософія як форма самовизначення людини у світі.

Особливості становища людини у світі та необхідність її самовизначення. Поняття та типологія світогляду. Світогляд і філософія. Співвідношення філософії, науки, мистецтва та релігії. Характерні риси філософського знання. Структура і функції філософії.

Тема 2. Антична, середньовічна та ренесансна філософія.

Основні етапи розвитку античної філософії. Розвиток проблематики в натурфілософський період. Період високої класики. Філософські школи періоду еллінізму. Загальні особливості середньовічної філософії. Патристика про місце філософії в релігійному житті суспільства. Схоластика і містика: спільне та відмінне. Епоха Відродження в історії Європи: загальна характеристика духовного життя. Провідні ідеї та основні представники ренесансного гуманізму, неоплатонізму та натурфілософії.

Тема 3. Філософія Нового часу та німецька класична філософія.

Особливості духовних процесів та розвитку філософії в епоху Нового часу. Розвиток методології та гносеології. Онтологічні, антропологічні та соціальні ідеї у філософії Нового часу. Місце німецької класичної філософії в історії новоевропейської філософії: провідні здобутки філософії І.Канта та Г.Гегеля. Зміст “антропологічного принципу” у філософії Л. Фейербаха.

Тема 4. Сучасна некласична філософія.

Порівняльна характеристика вихідних ідей класичної та некласичної філософії. Філософські ідеї А.Шопенгауера та С.Кіркегора. Ф.Ніцше як засновник

“філософії життя”. Ф.Ніцше та ніцшеанці. Економіко-філософське вчення марксизму. Загальні особливості філософії ХХ ст. та її основні напрями: представники сцієнтистської філософії ХХ ст. Вихідні ідеї екзистенціалізму, філософської антропології, персоналізму та фрейдизму. Основні напрями релігійної філософії ХХ ст. Провідні тенденції сучасного розвитку європейської філософії.

Тема 5. Історія розвитку української філософії.

Загальні особливості української філософії. Джерела філософії періоду Київської Русі. Філософія Григорія Сковороди. Українська філософія ХІХ-ХХ століть.

Змістовий модуль 2. Сучасне розуміння найважливіших філософських понять.

Тема 6. Філософське розуміння поняття „буття” та поняття свідомості.

Провідні онтологічні проблеми. Фундаментальність категорії буття. Історичні інтерпретації буття. Рівні, форми та прояви буття. Поняття свідомості. Найважливіші ознаки (прояви) свідомості. Теорії походження свідомості. Структура свідомості.

Тема 7. Проблема пізнання та методу у філософії.

Пізнання як філософська категорія. Суб’єкт та об’єкт пізнання. Види пізнання. Рівні та форми пізнання. Проблема істини у пізнанні. Теорії істини. Поняття методу і методології. Класифікація методів. Найважливіші сучасні методології.

Тема 8. Людина, історія, культура як предмет філософського аналізу.

Категоріальні визначення людини. Сутнісні сили людини. Історія як предмет філософського осмислення. Філософія історії про суб’єкт, чинники та рушійні сили історії. Поняття суспільства. Суспільство як система. Складові суспільства. Проблема співвідношення індивіда та суспільства. Проблема визначення поняття „культура”. Сутнісні ознаки культури. Сутнісні ознаки цивілізації. Культура та цивілізація.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Історія філософії												
Тема Філософія форма	1. як	11	1	2			8					

самовизначення людини у світі													
Тема 2. Антична, середньовічна та ренесансна філософія	11	2	2			7							
Тема 3. Філософія Нового часу та німецька класична філософія	11	2	2			7							
Тема 4. Сучасна некласична філософія	12	2	2			8							
Тема 5. Історія розвитку української філософії	10	1	2			7							
Разом за змістовим модулем 1	55	8	10			37							
Змістовий модуль 2. Сучасне розуміння найважливіших філософських понять													
Тема 6. Філософське розуміння поняття „буття” та поняття свідомості	12	2	2			8							
Тема 7. Проблема пізнання та методу у філософії	9		2			7							
Тема 8. Людина, історія, культура як предмет філософського аналізу	14	2	4			8							
Разом за змістовим модулем 2	35	4	8			23							
Усього годин	90	12	18			60							

5. Теми семінарських занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія, її витоки та особливості	2
2	Ідеї та представники античної, середньовічної та	2

	ренесансної філософії	
3	Філософія Нового часу та німецька класична філософія	2
4	Сучасна некласична філософія	2
5	Ідеї та представники української філософії	2
6	Буття та свідомість як філософські проблеми	2
7	Пізнання і метод як філософські проблеми	2
8	Людина, культура, історія як предмет філософського аналізу	4

8. Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Історія філософії	
1	Підготовка до семінарських занять	16
2	Підготовка до контрольних заходів	16
	Змістовий модуль 2. Сучасне розуміння найважливіших філософських понять	
3	Підготовка до семінарських занять	14
4	Підготовка до контрольних заходів	14
	Разом	60

10. Методи навчання

Лекції, семінари-дискусії, складання термінологічного словника.

11. Методи контролю

Усне опитування, контрольна робота (тест), бліц-опитування, усне опитування по термінах.

Зразок тестових завдань

Ознаками феноменологічного стилю мислення є:

- А) ірраціоналізм
- Б) персоналізм
- В) трансценденталізм
- Г) іманентизм
- Ґ) критицизм.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Сума

T1-T5 Робота на парах – 30 Тест – 20	T6-T8 Робота на парах – 20 Тест – 20 Опитування по термінах – 10	100
--	--	-----

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Практикум з філософії: Методичний посібник для викладачів та студентів ВНЗ. Під редакцією В.Л.Петрушенка. – Львів: „Новий світ-2000”, „Магнолія плюс”, 2003. – 256с.
2. Яцук Н.Є., Даниляк Р.П. Філософія: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Івано-Франківськ: ІМЕ „Галицька академія”, 2007. – 224с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Кармин А.С., Бернацкий Г.Г. Философия. – СПб.: Изд-во ДНК, 2001. – 536 с.
2. Киричок О.Б. Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Полтава: РВВ ПДАА, 2010. – 381с.
3. Пазенок В.С. Філософія: навчальний посібник. – К.: Академвидав., 2008. – 280 с.
4. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації. – 3-тє видання, перероб. і доповн. – Львів: Магнолія плюс; видавець СПД ФО В.М.Піча, 2005. – 506с.

5. Подольська Є.А. Філософія. Підручник. – К.: Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006 . – 704 с.
6. Причепій Є.М. Філософія: підручник / Є. М. Причепій, А. М. Черній, Л. А. Чекаль. –К.:Академвидав, 2006 . –592 с.
7. Філософія: Навч. посіб. / Л. Губерський, І. Надольний, В. Андрущенко та ін.; за ред. І. Надольного. – К.: Вікар, 2008. – 534 с.
8. Философия: учебник / под ред. А.Ф.Зотова, В.В.Миронова, А.В.Разина. – 6-е изд., перераб. и доп. – М.: Академический проект, 2009. – 688 с.
9. Ярошовець В.І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підручник. – К.: Знання України, 2004. – 214 с.

Допоміжна

1. Історія філософії: Словник / За заг. ред. В. І. Ярошовця. – К.: Знання України, 2006. – 1200 с.
2. История философии: Энциклопедия. – Мн.: Интерпрессервис; Книжный Дом, 2002. – 1376 с.
3. Краткий философский словарь / А.П.Алексеев, Г.Г.Васильев [и др.]; под ред. А.П.Алексеева. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. – 496 с.
4. Новая философская энциклопедия: В 4 т. / Ин-т философии РАН. – М.: Мысль, 2010.
5. Новейший философский словарь. 3-е изд., исправл. – Мн.: Книжный Дом, 2003. – 1280 с.
6. Современный философский словарь / Под общ. ред. д.ф.н., проф. В.Е.Кемерова. – 2-е изд., испр. и доп. – Лондон, Франкфурт-на-Майне, Париж, Люксембург, Москва, Минск: „ПАНПРИНТ”, 1998. – 1064 с.
7. Філософський енциклопедичний словник / Гол. ред. В. І. Шинкарук. – К.: Абрис, 2002. – 742 с.